

מי יותר גדול?..

הורים ותלמידים חביבים ויקרים!

"ויולד נח שלשה בנים..."

בתחילת הפרשה מספרת לנו התורה (בראשית ו, ט): **"ויולד נח שלשה בנים את שם את חם ואת יפת"**.

מדוע התורה חוזרת ומזכירה זאת, והרי כבר למדנו זאת בסוף פרשת בראשית (ה, לב)?

מפרש הרד"ק, שישנן שני סוגי לידות – יש לידה גופנית ויש לידה רוחנית.

בפרשה הקודמת התורה סיפרה לנו על **עצם הלידה הגופנית**, שנולדו לו ג' בנים, שם, חם ויפת.

לעומת זאת, בפרשתנו התורה מספרת על **הלידה הרוחנית** – על **החינוך** שחינך נח את בניו אשר הוליד. כמו שעל נח עצמו התורה מעידה (ו, ט): **"נח איש צדיק תמים הָיָה בְדֹרֵתּוֹ אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ נֹחַ"**, שהיה עוסק בעבודת ה'. כך הוא הרגיל את בניו שהוליד, לסור מדרכים שליליות ולעבוד את ה' ולהידבק בו. אילו היו בניו של נח רשעים – לא היו ניצולים מהמבול, על אף צדקותו של נח אביהם.

מי נולד ראשון?

בתחילת הפרשה (ו, ט) – התורה מזכירה את ילדי נח בסדר הבא: **"את שם את חם ואת יפת"**. האם זהו סדר לידתם?

בהמשך הפרשה התורה מספרת (י, כא): **"ולשם ילד גם הוא אבי כל בני עֵבֶר אָחִי יָפֶת הַגְּדוֹל"**. אמנם, ניתן להסתפק בהבנת הפסוק למי מתייחס הכינוי "הגדול" – האם שם הוא הגדול או יפת. אך מכריע רש"י, **שיפת היה האח הגדול**. וכן פירשו שאר המפרשים, שיפת הוא הגדול. (לשון רש"י: **"איני יודע אם יפת הגדול אם שם, כשהוא אומר (להלן יא י) שם בן מאת שנה וגו' שנתים אחר המבול, הוי אומר יפת הגדול, שהרי בן חמש מאות שנה היה נח כשהתחיל להוליד, והמבול היה בשנת שש מאות שנה לנח, נמצא שהגדול בבניו היה בן מאה שנה, ושם לא הגיע למאה שנה עד שנתים אחר המבול"**).

מי נולד אחרון?

יפת הגדול. מי נולד אחריו – שם או חם?

על הפסוק (ט, כד): **"וייקץ נח מיינו וידע את אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ בְּנֵי הַקְטָן"** – נחלקו המפרשים – מיהו 'בנו הקטן' אשר פגע בנח? **הרמב"ן** ורובנו בחיי מפרשים, **שחם היה הקטן** שבבנים.

לשיטתם – סדר הלידה הוא – **יפת, שם, חם**.

אלא, שבתחילת הפרשה הקדים שם למעלתו, והזכיר אחריו חם כי בן נולדו, וממילא הוצרך להזכיר יפת באחרונה.

אמנם, **לשיטת רש"י** – שם היה הבן הקטן, ולא חם. לאור זאת, מפרש רש"י – **"בנו הקטן"** – **"הפסול והבוזי"**, כמו (ירמיה מט טו) הנה קטן נתתיך בגוים בזוי באדם".

גם לפי **האבן עזרא** – **שם היה הבן הקטן**, ולא חם. אך פירש 'בנו הקטן' – כנען, בנו של חם.

החזקוני ור' **יוסף בכור שור** – מפרשים פסוק זה – לטובה – על שם, שנתאמץ במצוה יותר מכולם, ולכן זכה בברכה הכי גדולה, על אף שהיה הכי קטן.

לשיטתם – סדר הלידה הוא – **יפת, חם, שם**.

מה ההבדל ההתנהגותי בין חם לבין שם ויפת?

לאחר יציאת נח מהתיבה ונטיעתו את הכרם, התורה מספרת (ט, כא): **"ויִשֶׁת מִן הַיִּיִן וַיִּשְׁכַּר, וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלֶה"** (ט, כא) – **התגלה** והתפשט מבגדיו (לפי התרגום), או **התגלגל** כשיכור.

מה עשה כל אחד מבניו?

"ויִרָא חָם אֲבִי כְנָעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לְשָׁנֵי אָחָיו בְּחוּץ" (ט, כב). חם **ראה** את ערותו, והוא הולך ומספר לאחים שלו.

מה עושים האחים? **"ויִקַּח שָׁם וַיַּתֵּךְ אֶת הַשְּׂמֵלָה וַיִּשְׂמָהּ עַל שָׁכְמוֹ וַיִּלְכֹּךְ אַחֲרָיִת וַיִּכְסֹּו אֶת עֶרְוַת אָבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַחֲרָיִת וְעֶרְוַת אָבִיהֶם לֹא רָאוּ"** (ט, כג). בניגוד לחם שראה, הם לא ראו!

בנוסף לכך, חם ראה **ולא עשה כלום**, לא היה אכפת לו שאביו מתבזה, לא חס על כבודו. ולעומתו, שם ויפת – **עושים** – לוקחים את השמלה, בצורה מכובדת, הולכים אחרונית, ומכסים את אביהם.

אחר כך מתברר – **"ויִיקָץ נֹחַ מֵיֵינוּ וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ בְּנֵי הַקְטָן"** (ט, כד) – בחוץ הוא סיפר לשני אחיו שהוא רק **ראה** את ערות אביו. אבל כאן האמת היא שהוא גם עשה, כמחלוקת האמוראים המובאת ברש"י: אחד אומר סירסו, ואחד אומר רבעו (לשיטתו שפסוק זה מתייחס לחם).

מה ההבדל בין שם ליפת?

גם בין שם ליפת יש הבדל – **"ויִקַּח שָׁם וַיַּתֵּךְ אֶת הַשְּׂמֵלָה וַיִּשְׂמָהּ עַל שָׁכְמוֹ וַיִּלְכֹּךְ אַחֲרָיִת וַיִּכְסֹּו אֶת עֶרְוַת אָבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַחֲרָיִת וְעֶרְוַת אָבִיהֶם. יפת הצטרף ליוזמה של שם. ורק אז – "ויִשְׂמָהּ... וַיִּכְסֹּו..."**

ומתוך כך – ההבדל בהתייחסות – **אורו כנען [חם]... יפת ליפת... וישכון באהלי שם**.

מה ההבדל המהותי בין שלשת הבנים?

הן מצד התנהגותם, והן מצד היחס של התורה אליהם – אנו רואים שיש כאן שלש מדריגות נפרדות השונות מהותית אחת מהשניה – **חם** – שיא השפלות המוסרית; לעומתו, **שם** – עדינות ואצילות נפש מיוחדת. **יפת** – מצטרף לשם.

הגדול באמת הוא שם. שם הוא יסוד השושלת של עם ישראל, דרכו עבר הענין האלקי מדור לדור. גם בתורה הוא היה אביהם הרוחני של בניו. גם יעקב למד תורה מפיו שם (בראשית רבה סג, טו). זכותו וקדושתו עברה מדור לדור עד שיצאה לפועל בשלימות בבני בניו – עם ישראל.

אלא שבתחילה – **ניכרת גדולתו של יפת**. האומנות, המדע, וכל מקצועות החול – ניכרים בערכם ובתועלתם לעולם. אנשים מחשיבים אותם באופן טבעי. הם נוחים להתקבל בלבבות, מפני יופיים החיצוני וטובתם הגשמית. **"יפת הגדול"**.

לעומתם, **האור הצנוע, ששם נושא אותו, האמת הגדולה שהוא מבשר לעולם, דרך התורה והקדושה** – **מופיעים רק לאחר שהעולם יתרומם להכירם**. והאמת היא – ששם הוא הגדול. עתיד לבוא יום בו יכירו וידעו כי אתה שמך ה' לבדך עליון על כל הארץ. (עיי רש"י הירש).

אשרינו עם ישראל, שזכינו להיות מזרעו של שם, זרע קודש, עם סגולה – נושאי דגל הקודש ומאירי אור התורה לעולם.

שבת שלום וחודש טוב מבורך! הרב מיכאל

מתוך הקדמת הנצי"ב לחומש בראשית/ הרב נפתלי צבי יהודה ברלין זצ"ל

זה הספר הנקרא ספר בראשית נקרא בפי הנביאים ספר הישר... ומפרש ר' יוחנן זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישרים שנאמר תמות נפשי מות ישרים. ויש להבין הטעם למה קרא בלעם את אבותינו בשם ישרים ביחוד ולא צדיקים או חסידים וכדומה. וגם למה מכונה זה הספר ביחוד בכנוי ישרים... והענין שנתבאר בשירת האזינו על הפסוק הצור תמים פעלו וגו' צדיק וישר הוא. דשבח ישר הוא נאמר להצדיק דין הקב"ה בחורבן בית שני שהיה דור עקש ופתלתול. ופרשנו שהיו צדיקים וחסידים ועמלי תורה. אך לא היו ישרים בהליכות עולמם. על כן מפני שנאת חנם שבלבם זה את זה חשדו את מי שראו שנוהג שלא כדעתם ביראת ה' שהוא צדוקי ואפיקורס. ובא על ידי זה לשפיכות דמים בדרך הפלגה ולכל הרעות שבעולם עד שחרב הבית. ועל זה היה צדוק הדין. שהקב"ה ישר הוא ואינו סובל צדיקים כאלו אלא באופן שהולכים בדרך הישר גם בהליכות עולם ולא בעקמימות אף על גב שהוא לשם שמים דזה גורם חורבן הבריאה והריסות ישוב הארץ. וזה היה שבת האבות שמלבד שהיו צדיקים וחסידים ואוהבי ה' באופן היותר אפשר. עוד היו ישרים. היינו שהתנהגו עם אומות העולם אפילו עובדי אלילים מכוערים, מכל מקום היו עמם באהבה וחשו לטובתם באשר היא קיום הבריאה.

זכות הלימוד בשבת קודש

שעה	מקום	מלמד	כיתה
13:30	מבוא חורון – משפ' שרון	הרב חיים הלוי	א
12:45	שעלבנים – משפ' שלום		
	ישיבת שעלבים – משפ' לטין	הרב יצחק גרזון	ב
12:30	שעלבנים – משפ' שטרית		
	מבוא חורון – משפ' בן דב	הרב אהרן קופמן	ג
13:00	נוף אילון ב' – שליזנגר		
12:45	שעלבים – משפ' רייבי	הרב נועם שחור	ד
13:00	שעלבנים – משפ' פרל		
12:45	קיבוץ שעלבים – משפ' דהן	הרב דוד קויתי	ה
12:45	שעלבנים – משפ' אדהאן		
12:30	שעלבנים – משפ' יום טוב	הרב אושרי ורהפטיג	ז
12:30	קיבוץ שעלבים – משפ' שוב	הרב דביר עזאני	ח

ושננתם

אנו ממשיכים לחזור במרץ על נביאים ראשונים. בעזה"י בשבוע הבא יתקיים מבחן ראשון לתלמידי כיתות ג-ד על חציו הראשון של ספר יהושע פרקים א'-י"ב ולתלמידי כיתות ה-ח על חציו הראשון של ספר מלכים א' פרקים א'-י"א.

תודתנו מעומק הלב לכל תורמי פדיון הכפרות הנכבדים! הדבר מסייע ומחזק את לימוד התורה! שלנו... שלכם!!

ישלם ה' שכרכם, תהי ברכה בכל מעשה ידיכם ותזכו תמיד להיות מן הנותנים!
"אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל פיהם של תינוקות של בית רבן"

מזל טוב

למזכירתינו עדיה וינוגרד ומשפחתה לרגל בת המצוה של בתם אורה תחי' יהי רצון שתזכו לגדלה לתורה לחופה ולמעשים טובים בחיק יראי אלהים תינתן

ניתן לתרום עבור הקדשת לימוד לרפואה או לעילוי נשמת.

וזכות החזקת התורה תעמוד לכם בעולם הזה ולעולם הבא!

השבוע למדנו לרפואה שלימה: אלייסף חיים בן מרים אורה * טובה בת חיה * נתנאל יהודה בן נורית בת-שבע * רינה בת מאטל מתילדה * גלית בת רחל * בת-שבע בת שושנה.

השבוע למדנו לעילוי נשמת: יהודה בן קמר * ברוך בן יחזקאל * יחזקאל בן ג'ולייט

וחביב * שרה זיסל בת שמואל הכהן * שמואל בן ישראל מאיר הכהן * אילן הכהן בן

מרים * מרדכי דוד בן משה * גילה הרץ בת פנחס וקרי גיטל מלר * דינה בת ר' אליעזר

ליפמאן * שמחה בת סעידה.

במהלך השנה אנו לומדים לעילוי נשמת: יצחק חי בן זילפה אסנת * סעדה בת מחפוד.

ולגאולת עם ישראל ברחמים במהרה!

מזל טוב ליום ההולדת של:

אלישע יהודה כהן ב' חשון
מאור לוי ג' חשון
אוריאל ברנד ה' חשון
חגי ברוך גזיאל ה' חשון
אליה חיים שלום ה' חשון
אברהם רוזנטל ח' חשון

תמונות מספרות

תערוכת סוכות

הלימוד בימי איחודי כיתות

שמחת בית השואבה והקבלת פני רב

פעילות יצירה לילדים בשמחת בית השואבה

ערב כיתה - תלמידי כיתה ו'

ילדי כיתה א' עם פרסי עידוד קריאה

הגרת וחלוקת פרסים
למתמידי סוכות

מה היה בשבועיים האחרונים?

❖ ראש חודש חשוון: ביום ראשון הקרוב ב' בחשוון סיום לימודים בשעה 12:55.

❖ הלימוד בימי איחודי כיתות הגיעו ילדים רבים ללימוד תורה בהתמדה. אשריכם ההורים ואשרי הבנים שעמלו בתורה. תלמידי חוץ שבאו 4 ימים ותלמידי שעלבים רבתי שהגיעו 5 ימים – קיבלו פרס ללא הגרלה ביום שישי. בהגרלה שנערכה באותו יום זכו: **מכיתה א'** – ישראל מאיר כהן בהוקי אוויר, אריאל כהן בגייף עם שלט והלל מרדכי בר זכאי ברובה אוויר, **כיתה ב'** – יוחאי רביבו בהוקי טוקי. **כיתה ג'** – אורי אהרן בצפצפה לאפניים, **כיתה ד'** – יונתן כהן בכדורגל, **כיתה ו'** – מלאכי גרינברג בהוקי טוקי, דוד סלע בגלגליות, לביא סילון ברובה אוויר, **כיתה ז'** – יהודה לדר ברובה אוויר, מעוז פניגשטיין במשקפת וחיילים, הראל בן דוד בהוקי טוקי וידידה אהרוני בגייף עם שלט.

❖ **עידוד קריאה:** ילדי כיתה א' קיבלו חוברת קריאה לימות החג. הבנים שהחזירו את החוברת חתומה קיבלו שי נאה מהמורה זלץ.
❖ **שמחת בית השואבה:** ביום ראשון ג' דחווה"מ התקיימה בסוכת הת"ת שמחת בית השואבה המסורתית. שרנו, וניגנו לשמחה של החג, שמענו דברי תורה מענייני דיומא מפי הרב זכריה בן שלמה שליט"א כאשר זכינו לקיים גם מצות הקבלת פני רבו. לאחר מכן התקיימו ריקודים במתחם המגרש העליון, לבנים התקיימה פעילות יצירה של הכנת קישוטים לסוכה ובסוף האירוע הילדים קיבלו ציפור נאה. היה שמח ומרומם!

❖ **ערב כיתה ו':** ביום שני בערב יצאו תלמידי כיתה ו' לפעילות ערב כיתה במשחקים מגבשים, קומזיץ וסיפורי גבורה על ניסים שהתרחשו לחיילים במלחמת צוק איתן. לסיום קינחו הבנים בארוחת ערב פיצה, שתיה ומרשמלו. הבנים נהנו מאד והתגבשו. בהצלחה רבה במסכת החדשה מסכת שקלים. יישר כח למלמד הכיתה הרב אריאל רוזנטל!

מה מתוכנן?

< הפירוט בטבלה נועד להדגיש מידע חשוב בלבד עבורכם ואינו כולל פירוט מתוך הפעילות החינוכית והחברתית הענפה.

< מבחנים – יעודכנו בעז"ה ב'לוח האירועים' בסטוד-נט.

לתשומת ליבכם! המידע בלוח נתון לשינויים. יש לעקוב על העדכונים מידי שבוע.

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
ב' מרחשון 22 סיום לימודים 12:55	ג' 23 כיתות א-ח יום פטירת הרב עובדיה יוסף זצ"ל	ד' 24 חטיבה 13:40-14:00 שיעור חסידות שבועי בימי שלישי הרב דביר	ה' 25 כיתות א-ו פעילות זהירות בדרכים	ו' 26 כיתה ב' מסיבת קבלת סידור	ז' 27 "ותן טל ומטר לברכה" חטיבה בוקר לימוד בנושא הגשמים	ח' 28 לך לך מעבר לשעון חורף
ט' 29	י' 30 כיתות א-ב פעילות ספורט מגבשת	יא' 31 כיתות א-ח יום פטירת רחל	יב' 1 כיתות ה-ו פעילות ספורט מגבשת	יג' 2 כיתות ג-ד פעילות ספורט מגבשת	יד' 3 יורא	טו' 4
טז' 5	יז' 6	יח' 7	יט' 8	כ' 9 כיתות א-ד טיול לפארק ענבה	כ"א 10	כ"ב 11 חיי שרה
כ"ג 12	כ"ד 13	כ"ה 14 כיתות ה-ו טיול לפארק בגין	כ"ו 15	כ"ז 16	כ"ח 17	כ"ט 18 תולדות

מקצת שאלות ששאל הרב דוד חי הכהן בשמחת תורה

1. היכן כתוב "יהודה עשה את כל אשר ציוה ה' את משה"?
2. 4 אנשים בעלי אותו שם בחומש?
3. שתי נשים שדברו ביניהן ואחת אמרה לחברתה 7 מילים – 5 מתוכן בעלי 2 אותיות בלבד?
4. איזה איש חכם הציל עיר ואיזו אישה חכמה הצילה עיר?
5. מי אמר משבח אני את העצלנים?
6. איזה אמורה אמר לחבירו "קום עצל עד מתי תישן"?
7. שני אנשים מחוייבים במצוות שבנו סוכות כשרות ויושבים באותו זמן ובאותה צורה ואחד יצא י"ח והשני לא?
8. מי היה הרב שהיה פותח לתלמידיו את הדלת?
9. איזה דבר הוא פלא בעיני ה'?

העונה נכונה יזכה בצ'ופר - תשובות יש לשים בתיבה בחדרו של הרב אילן